

Болалар

«АДАШГАН ЎГИЛНИНГ ҚАЙТИШИ»

ЕКИ ЎЗБЕКИСТОН ЬШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИИ ҚУММАТИСИННИГ КОТИБИ, БОЛАЛАР ВА ҮСМИРЛАР ҮЧУШМАСИ РАСИСИ — САБОХАТ

Ёшлар Иттифоқи таркибига ўсмирлар үчүн шаржасыни яна киришга нима маҳбуб қилди. Тасодифим бу, ё зарурат!

— Албатта, зарурат. Аслида халқимиздин «Айринганин айқер, бўлинганин бўр ер», деган маколи ҳам экан. Мана, болалар ва ўсмирлар уюшмасининг ёшлар Иттифоқидан «коғон-төвокни булак қилиши кандай оқибатларга олиб келгани ҳаммализга кундек равшан. Уюшмада молияни кашшоқлик, паронадлик юз берди бошлади. Яхшияни катошимиз ўз вактида англаб этидик. Уюшманин бир гурух етакчилири ёшлар Иттифоқига «бизни ҳам ўз сафларнингизга олинглар» мазмуниди мурожаат тайёрлаб борамиш. Ватан туйгусини тарбиялайдиган тадбирлар

екан-да. Улар ўтиничимизни рад этишимади. Нихоят, якнида бўлиб ўтган XVI курортойда ёшлар Иттифоқи бизни яна ўз багрига олди.

— Болалар ва ўсмирлар уюшмаси аввалинг маҳлум ва машҳур пионер ташкилотидан ҳандай жиҳатлари билан фарқ қиласди!

— Гапнин очиги, биз ўша пионер ташкилотининг ворисларимиз! Унинг бутунги куни мизга энд ёлалиятнингдан воз берди, ёнг хашни анъаналарини ҳормайт-тольмай давом этираяпмиз. Болалар ва ўсмирларни юртимизнинг буюк келилажамири тартишига мурфа-лигиданоқ тайёрлаб борамиш. Ватан туйгусини тарбиялайдиган тадбирлар

кунда етакчиларни қайта тарбиялаш, уларнинг савиасини юксалтириши ғоят муҳидидир. Бундан ташкири уюшманинг рамзларини тездаратиш керак. Ахир ўзининг маълум қибрасига эга бўйлмаган ўюшмамиз!

— Ҳозир болалар ўтасида жиноятчилик

— Ҳа, бис кўлдан келган барча ҳаракатларни қилимиз. Бунинг учун аввало буш вақтини кўча-кўйд байдиб ўтиказувчи ўсмирларда бизнин уюшма ташкири этадиган тадбирларни қизиқиш ўтизотишмиз даркор. Тўғракларимиз, клуб ва ташкилотларимиз улар доимий ташриф буорадиган, ҳаёт учун зарур сабоқ оладиган жойларга айланishi шарт. Ўйлайманки, уюшманинг ҳадемай оёқка туриб олади.

— Айтганингиз келсин.

— Раҳмат.

Сұбдатшо:

Луқмон БҮРИХОН.
«Туркистон» мухабри.

ЛОҚАЙД БУЛМАНГ, ОДАМЛАР!

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошмараси ДАН бошкармаси рахбарлари, бўлым ва бўлнималари бошликлари, ўйл патрул хизмати полки сардорларининг оммавий ахборот воситалари вакиллари билан ҳамкорлиқда матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Болалар — мемлакатимиз келилажамири. Улар кочниник согаломат, жисмоний бакувват бўлса, эртаги турмушимиз ҳам шунчалик гўзаси бўлиши ҳаммамизни матлум. Бу эса биздан болаларга нисбатан ёзгибори кучайтириши, уларнинг тарбиясига алоҳидаги ёндашуни тақою зетди. Лоқайдик натижасида қўпгина кўнглисига воеалар ҳам содиги этилоқидан, бу ҳамда сукун сақлаш ҳам инсофондган эмас.

Бўлиб ўтган матбуот конференциясида шу руҳ ҳуқимонлик қилди. ДАН ходимилини транспорт оқими ичиди ҳали ҳаёт мазасини тотиб углурмagan нарсасидарнинг бевакъ ёстиги кўриётганиниг ёки бўлмаса, бир урга нигорон бўлиб көлаётганиниг чукур бир анишин билан тилга олдиши. Мәълумотларга көрсанда, 1993 йилдаги 685 та йўл-транспорт ходисидаридан 39 нафар боли нобуд, бўлган, 671 таси эса тан жарорати олган. 1994 йилининг биринчи чорагидаги 7 нафар бола йўлдаги фалокатлар туфайли ҳалок бўлишидаги, 119 та бола эса давлатниш учун шифохонага ётказилган.

Канинг, болалар ўтасидаги бу куфлардаги ҳисобини юритган бу рақамлар мавзумликни ифодаласа! Ачиник ҳакимат шундаки, ҳар бир рақам ортида кўйсайдир ҳонадан останасига хатлаб кирган куфлар, ўзини биглаган оталар каддини доғ айлаб, баҳтири оналар калбидаги битмес жарорат көлдирган, эркалиги эрта сўнгаган болаларнинг мешъум тақдирни ётибди.

Воеаларнинг киши кабини изтирообла соладиган томони шуки, бу кўнглисизликларнинг олдини олиш мумкин эди. Бунинг учун йўл интизомларнинг ёнг оддий талобларига риоя киниди.

Эркин МАВЛОНОВ.

ЎҚУВЧИЛАР КЎЧАТ ЭКИШМОҚДА

Хозирги пайтда таҳтагоч материалларининг ворисларимизнига ҳаммализга кундек равшан. Ҳуши, бу ҳол қочнингда давом этиади?

Менимча, бу мушкотдан кўтилиши мумкин. Болгарларда вояга етган ҳар бир ўйл-қиз 40 дана дарахт ташаббусини кўчтариб акиб, ўтишар экан. Яхши анҷана миллат ташламайди, албатта, Келинг, близлар ҳам шу анъаналини ўзбекистони бўлди, боғлар барпо қўйлайди.

Мактабимизнинг битирув-

чи синф ўқувчилари билан кечадан-кечада қаровсиз ўтган, фойдаланса бўладиган ерларни ҳисоблашиб, яхши ният билан кўчтаги юропи ташаббусини кўйлайди.

Аэзиз ўртошлар!

Кадрли тенгдошлар! Келинг, биз ҳам бу хорусларни ва мактаб директори ҳайрихонлик билдирилди. Юртимизни боргари билан юропи ташаббусини кўйлайди. Варажда ва қарорувларни ташаббусини кўшилди.

Таёк қадаса кўкарадиган, Кашидадар вилояти, Чирокчи туманидаги Иброҳим Мўминов номли мактаб

улуғбек ЖАББОРОВ,

Баҳрий СУЯРОВ.

СУРАТДА: ёш моделчи Дилшод Эгамбердиев устози

Баҳрий Суяров билан.

Р. АЛЬБЕКОВ сурати.

АДАШТИРИБ ЙОВОРИЛГАН БОЛА КЎНГИЛДА КУВОНЧ КЎЗҒАЙДИГАН ҲОЛ АЛЕША КИМНИНГ ДИЛБАНДИ?

Кеч куз. Йўлак кимасини, ҳамонлар изғайди, холос. Сукунат оғушидаги боғнинг бир четнини деразадан ташшатир кетган. Унинг ўйлини ўтган сал-сал-бритган, дарахт учаларидан қолган баргарлар ёртулдида бир ялтади-да, чирпирак бўлиб ўтади.

Она дарахт ўз ҳазонларининг шивирига тўлоқ тутганда маънос ўтади. Шу пайт ўйрганинига ғўзиги бўлди. Ўзигул таҳтагида таҳаббусини кўйлайди. Ахир, чинкирар йўнглаб колса, ҳамма ишнинг пачавасини чиқарди-да. Аёл таъваригин шоша-пиша яна бир бор кўздан ўтказаға, ўша ёргу, деразани сенни чеширди. Бироқ, ёч бир жавоб кутиб ўтимай, гудагини ҳазонларни ташшатирни ётқизди, шу лаҳзадаёқ коронуларни багрига сингиб кўздан йўқолди. Ўзигул кўйкрандан ажалиб, қандайдир мудхиши бир нарсанни сезандек чинкирар йўнглаб юборди.

— Бизга болаларни ҳар кечиз яхшиларни олиб келишида, — деб ёкин, ҳамонларни кўйлайди.

Она дарахт ўз ҳазонларини-

ниг кўп миннатдорчиллар билдири.

Мен деразадан каттаков дарахт остидаги гамгинани кичинчи кузатардим. У атрофда юнг-чуб килиб, ўйнадир. Оларни ўт-ота-онасининг ўйнади.

Дилшод — Фақатнина таҳта чиқиндилари, клей, мих, пичоқ ва ранда бўлса бас.

СУРАТДА: ёш моделчи Дилшод Эгамбердиев устози

Баҳрий Суяров билан.

Сурати.

Такдир сўқмоқлари ДЕРАЗАДАН ТУШАЁТГАН НУР

риди. Алёшани милиция ходимлари воказалдан топиб олиб келишида. Ўзи жуда олди. Аёлши сира ҳам у аёлни ойи, деб чақиролмади. Бариир, ўзиминг ойимни топиб оламан, деб тўплон қиласарни. Аёл болани яна бир бор кўздан ўтказаға, ўша ёргу, деразани сенни чеширди. Бироқ, ёч бир жавоб кутиб ўтимай, гудагини ҳазонларни ташшатирни ётқизди.

Биласизми, бунақ табиати болаларнинг кўйчиллик

уртасидаги гап турмайди.

Кейнинг пайтлар хайл суратига бўлиб қолди, ёлгиз ўзи бозидан олади чиқарди.

Турб-турб ўзилниб кетасан, кузешини деч кимга кўстасмайди.

Фақат болаларни бозидан олади чиқарди.

— Жуда хаёллараст, зарари ўзимни бўнинг?

— Ҳозирни кўпинчлигидан кўпинчлигидан.

«Кўчкор бўлур кўзининг шешонаси дўнг бўлур, деган, заридек Хайридин Салоҳининг машҳурии ҳозирданоқ ажralти турибди. Хайридин лирик соз чалётини. Ўнинг ўз жарангни бор.»

МИРТЕМИР.

1969 йил. 20 август. Ташкент шаҳри. Шоир Хайридин Салоҳ йўқ. На ерда, на нўқда унинг даррагат бор. Бу хабар юраларни титратиб юборди. Ўн билаган, таниган дўстлари, қаридон-ургулари оҳ, деб, куну туви бедорликда шахарни кезаб, қидирини. Лекин, «йилт» этган нур-нажот тоғимолмади. Мана, орадан 25 ийл үтгандан-ки, у шамони йўк...

«Ушандан у киши ўйнайдиган тунда шундай туш кўрдим. Тонг саҳар, темир дарвозасиз катта очиб. Бир пайт оғир юк машинаси ҳовлимага кириб келди-да, бир мосини кўмирини тубиб.»

Кўчкор бўлур кўзининг шешонаси дўнг бўлур, деган, заридек Хайридин Салоҳ йўқ. На ерда, на нўқда унинг даррагат бор. Бу хабар юраларни титратиб юборди. Ўн билаган, таниган дўстлари, қаридон-ургулари оҳ, деб, куну туви бедорликда шахарни кезаб, қидирини. Лекин, «йилт» этган нур-нажот тоғимолмади. Мана, орадан 25 ийл үтгандан-ки, у шамони йўк...

«Ушандан у киши ўйнайдиган тунда шундай туш кўрдим. Тонг саҳар, темир дарвозасиз катта очиб. Бир пайт оғир юк машинаси ҳовлимага кириб келди-да, бир мосини кўмирини тубиб.»

Гарб уфқида

Мавжуда опани ёлиз учратдим. Не мақсадда келга нишни англатнингмада сунг кўзларнда ёш қалди. Сунг хотираидар тилга кириб бўлди.

Онлода жуда меҳрибон эдилар, ҳафт менга ҳам сизлаб гапириларидар.

— Мен сизга бир гапни айтб кўйинни керак. Бу билан сизни кўркимточи эмасман. Мабодо уйта келмай қўлсан, уч кун кутинглар, шунда ҳам келмасан, қидиришини бошланглар, — дердилар.

Тўнгич ўғлим Бехзоджон чақалоқ эди. Бир кун кечга томон дарвоза тақицади. Чиқсан, қора плашининг ёқасини кўтариб, шафар ураб олган қора кўйинакни узун бўйли киши. Уни кўрдим. Уғлим Бехзоджон отси билан касалхонадан чиқиб келаётни. Адаси жуда хурсанд, икколовларининг ҳам этгинарида яп-яниг тўн...

***

Уша 15 август куни кўшнимизинида суннат тўйди. Уни саҳарда туриб, оёғим торгимлар, тўйга борласам керак деб беш-олти марта уйга-кўчага кириб қидилар ва бозоргир кетдилар. Бозордан ул-бул харид қилиб, ўзлари тўрги тўйногонда борганлар.

***

Қорақамишида ариқни тоза:

«Сонъшурас уйғонса гўзалдиր»

СУРАТДА: Х. Салоҳ (чапдан тўргинчи) «Узбекистон маданияти» (холири «Узбекистон адабиёти ва санъати») газетаси редакциясидан.

Ушбу материалларни Мурод ШАМБАЕВ ва Фуркат МЕЛИ тайёрлаши.

Каюм аканинг ҳаяжони сўзларини эшишиб ўтириб, хеб тида кўрганларим жонланади. Мана, мен тилга олмоқни бўлган мисоллардан бирни. Бу ўйларда турли миллат вақилиларини учратишни мумкин. Улар орасида Арманистон, Грузия, Озарбажон, Кўриғистон республикалари ва ётто Сибирдан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқлариде ҳар хил шаклдаги чайлалер, амал-такал килиб ясалган кўлбала ўйлар кад кўтагран. Бу ўйлarda турли миллат вақилиларини учратишни мумкин. Улар орасида Арманистон, Грузия, Озарбажон, Кўриғистон республикалари ва ётто Сибирдан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Менинг балзан шундай қилирдилар:

— Агар ёш ўнлиб кетсан, кейин турмушга чиқмайсиз?

— Кўйинни шунака ҳазиригини, — дердиму юрага кетарди.

Биринчи утрашувимиз шундай бўлган. Мен техника кумуда ўқир эдим. Бир куни

Ҳайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир» эдим. Бир куни

Хайдаркўнин қирғоқларидан келиб, кечеюн кундуз баълиқ овлаб юрган «бизнес-кумуда ўқир»

